

Handläggare
Jonas Sverkén
50044

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2015-01-30

Ärendebeteckning
KS 2013/0228

Kommunfullmäktige

Motion från Inger Hilmansson (FP) om att investera i barnen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen i den del som avser att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att utreda kostnad och konsekvenser av en utökad barnomsorgsgaranti.

Kommunfullmäktige beslutar att barn- och ungdomsnämndens yttrande om forskning ska utgöra svar på den del av motionen som rör uppmuntran till forskning.

Kommunfullmäktige besvarar den del av motionen som rör investeringar i barnens framtid inom ramen för kommunens sociala investeringsfond, att det är avsatt en miljon kronor årligen till projekt inom området social hållbarhet.

Bakgrund

Inger Hilmansson (FP) har i en motion föreslagit att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utreda merkostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgsgaranti i förskolan och pröva om sådana investeringar i barnens framtid kan finansieras inom ramen för den sociala investeringsfonden. Vidare förslås att anställda inom förskolan uppmuntras till forskning för att ständigt uppdatera garantin så att den kvarstår som en träffsäker investering.

Barn- och ungdomsnämnden har den 20 mars 2013 föreslagit att kommunfullmäktige avslår den del som avser att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgsgaranti. Vidare föreslogs att barn- och ungdomsförvaltningens yttrande kring användningen av den sociala investeringsfonden och att uppmuntra anställda till forskning ska utgöra svar på motionen.

Kommunfullmäktige uppdrog den 29 oktober 2012 till kommunstyrelsen och Kalmar Kommunbolag AB att bilda två stiftelser med inriktning att stödja

forskning, utveckling och förebyggande socialt arbete. Stiftelsernas stadgar ska godkännas av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade den 27 maj 2013 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att bereda yttrandet om social investeringsfond i samband med att stadgarna för denna fond bereds.

Förutsättningarna för bildandet av två stiftelser inom områdena social hållbarhet och forskning, utveckling och tillväxt i Kalmar har utretts efter fullmäktiges beslut att återremittera ärendet. Utredningen har visat att stiftelser, med kommunen som samtidig stiftare och tillika förvaltare eller tillsättare av styrelse, på formella grunder inte kan bildas. Därmed har kommunfullmäktige i budget 2014 beslutat att återföra de 40 miljoner som avsattes som ingående kapital i stiftelserna. Ambitionen och inriktning inom områdena kvarstår, men formen blir istället årliga anslag i driftbudgeten till kommunstyrelsen på en miljon kronor vardera.

De medel som avsatts (en miljon kronor per år) kan sökas av verksamheter inom Kalmar kommun. Pengarna är främst tänkta att användas till förebyggande arbete som gagnar samt främjar utveckling och användning av nya metoder och arbetssätt. Projekten ska leda till effekter som på sikt ger minskade kommunala kostnader. Bidrag kan inte sökas för det som anses vara normalt utvecklingsarbete inom verksamheten. Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar beslut om ansökningarna efter att de har beretts av förvaltningschefgruppen.

Därmed finns möjlighet för personal inom exempelvis förskolan att söka pengar till olika projekt inom området social hållbarhet. Om en ansökan utifrån intentionerna i motionen inkommer får kommunstyrelsens arbetsutskott pröva detta i sedvanlig ordning. För att uppmuntra de anställda att söka kommer motionen och svaret att skickas till barn- och ungdomsförvaltningen och Södermöre kommundelsförvaltning för kännedom.

Jonas Sverkén
stadssekreterare

Anette Mellström
kanslisekreterare

Bilagor:

Motion från Inger Hilmansson (FP)

Yttrande och protokollsutdrag från den 20 mars 2013 från barn- och ungdomsnämnden

Kommunfullmäktiges protokoll den 27 maj 2013.

Barn- och ungdomsnämnden

§ 25

Yttrande över motion (FP) - "Vi investerar i barnen"

Dnr BUN 2013/0165

Handlingar

Förvaltningskontorets skrivelse 2013-03-06.

Motion från Folkpartiet Liberalerna "Vi investerar i barnen".

Bakgrund

Folkpartiet Liberalerna föreslår kommunfullmäktige att

- Barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utreda merkostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgsgaranti i förskolan.
- Pröva om sådana investeringar i barnens framtid kan finansieras inom ramen för den sociala investeringsfonden.
- Uppmuntra anställda till forskning.

Barnomsorgsgaranti skulle då utformas som ett kontrakt med kriterier där föräldrar kompenseras för t ex utebliven förskoleplats, om barn med särskilda behov inte får stöd eller om barngrupperna är för stora.

Förslaget om barnomsorgsgaranti har tidigare lyfts av (FP) i samband med kommunfullmäktiges beslut om Budget 2011 och ekonomisk planering 2012-2013.

Synpunkter på motionen

Inflytande

Motionen syftar bland annat till att ge föräldrar och barn ett större inflytande över kvaliteten i förskolan.

Den nya skollagen och läroplan för förskolan ger stora möjligheter till inflytande. Föräldrar ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten. I Kalmar finns ett väl utvecklat och strukturerat sätt att arbeta med inflytande på olika nivåer. En sådan metod är föräldraenkäter där resultatet analyseras ("Elevernas och vårdnadshavarnas syn på verksamheten") och utvecklingsområden tas fram. Ett annat forum är de brukarråd/föräldraråd som finns på varje enhet. Där finns möjligheter till synpunkter/inflytande över verksamheten på enhetsnivå. Det kan röra sig om ekonomi, organisation eller resursfördelning inom enheten. Ramverket är dock alltid de ekonomiska förutsättningarna och det nationella uppdraget för förskolan.

Barn- och ungdomsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2013-03-20

Barnomsorgsgaranti och kriterier

Barnomsorgsgaranti skulle enligt motionen utformas som ett kontrakt med kriterier där föräldrar kompenseras för t ex utebliven förskoleplats, om barn med särskilda behov inte får stöd eller om barngrupperna är för stora.

Utebliven barnomsorgsplats

Utgångspunkten är att alla barn i Kalmar erbjuds plats inom skollagens tidsram dvs 4 månader. Detta följs upp varje år och förskolan byggs kontinuerligt ut för att motsvara efterfrågan i varje område. Det kan dock vara så att föräldrar ibland erbjuds plats på en annan förskola än den man önskar eller av andra skäl väljer att avvakta i väntan på plats. I andra fall kan det vara så att föräldern anger önskat datum för plats vid ett ungefärligt datum t ex 1 januari. I praktiken kan det då innebära några dagar senare. Detta gör att det kan vara svårt att exakt avgöra när en barnomsorgsgaranti faller ut.

Barn i behov av särskilt stöd

Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn i behov av särskilt stöd ges också särskilda rättigheter i skollag och läroplan. I Kalmar innebär detta att det finns fastställda rutiner för hur pedagogisk kartläggning görs och hur handlingsprogram utformas. Insatserna är unika för varje barn och utformas i samråd med föräldrarna. Det kan handla om mer personal på en avdelning, placering i en mindre barngrupp eller specialpedagogiska insatser.

Det ligger dock i sakens natur att förskola och föräldrar inte alltid är överens om insatsernas omfattning.

Eftersom varje barn är unikt och insatserna därför olika är det knappast möjligt att göra dessa insatser mätbara inom en barnomsorgsgaranti.

Barngruppens storlek

Det finns inga fastställda tal för hur stora barngrupper skall vara. Skollagen anger att ”barngrupperna skall ha en lämplig sammansättning och storlek”. Det innebär att barngrupperna kan och ska vara olika utifrån barnens ålder, om det finns barn med särskilda behov eller lokalernas beskaffenhet. Variationerna är stora och kan förändras över tid. Det finns alltså ingen ”rätt storlek” på barngruppen som skulle kunna användas som kriterie i en barnomsorgsgaranti. När det gäller mätning av barngruppernas storlek finns egentligen bara genomsnittsmåttet för hela kommunen. Detta kan användas för att se utveckling över tid eller för jämförelse med andra kommuner. Måttet fungerar inte som

”likare” i jämförelse mellan enskilda avdelningar eller förskolor.

Sammanvägda synpunkter om barnomsorgsgaranti

Alla barn har en laglig rätt till plats i förskola 4 månader efter att föräldern anmält behov av plats. Detta uppfylls i Kalmar. Att i övrigt ta fram kriterier som berättigar till kompensation är svårt att åstadkomma, så att krav på transparens och förutsägbarhet uppfylls. Ett sådant system ställer krav på att

Barn- och ungdomsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2013-03-20

det går att fastställa vad som är rätt insats, eller vad som är rätt barngruppsstorlek, i varje given situation. Barngruppsstorlek och personaltäthet utformas inom den givna ekonomiska ramen. Det innebär t ex att om förskolechefen ökar personaltätheten på en avdelning så minskar det i motsvarande omfattning på en annan. Kvalitetshöjningar i form av generellt minskade barngrupper eller ökad personaltäthet blir därmed en ren resursfråga till förskolan som helhet.

Sociala investeringsfonden

Kommunfullmäktige beslutade i september 2012 om en social investeringsfond. 40 mkr skulle betalas ut till en stiftelse med inriktning att stödja forskning, utveckling och förebyggande socialt arbete. I dagsläget, februari 2013, är inte fondens ändamål och stadgar fastställda. Det går därmed inte att säga om denna fond skulle kunna användas för kvalitetshöjningar i förskolan eller till forskning som syftar till att utveckla förskolans kvalitet. Denna fråga måste hänskjutas till framtida beslut om fondens ändamål.

Uppmuntra till forskning

Kompetensutveckling för förskolans personal sker i dag dels via nationella insatser, ”Förskolelyftet” dels som fortbildningsinsatser på lokal nivå. Förskolelyftet anordnas som uppdragsutbildningar på högskolor och universitet. Kurserna ges på distans och omfattar 7,5 högskolepoäng. Frågan om att uppmuntra till eller stödja forskning kring förskolan kan vara intressant i samband med att ändamålet för den sociala utvecklingsfonden utarbetas.

I Kalmar finns också tydliga karriärvägar (utöver statliga satsningar) för personal som arbetar i förskola och skola. Syftet är att ta till vara skickliga lärare och förskollärare som har stor kompetens, för att vidareutveckla verksamheten.

Tanken är också stimulera till utveckling inom den egna tjänsten.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta:

- Att avslå Folkpartiet liberalernas motion i den del som avser att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgsgaranti.
- Att barn- och ungdomsförvaltningens yttrande kring användningen av den sociala investeringsfonden och att uppmuntra anställda till forskning skall utgöra svar på motionen.

Protokollsanteckning

Björn Brändewall (FP), Britt Dicksson (M), Lene Polteg (FP) och Andreas Petersson (M) lämnar följande protokollsanteckning:

”Motionen lämnas i stora delar obesvarad med hänvisning till att den sociala investeringsfondens ändamål och stadgar inte är fastställda.

Barn- och ungdomsnämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2013-03-20

Det har nu gått sex månader sedan kommunfullmäktige beslutade om att skapa och avsätta pengar till en social investeringsfond, men fortfarande verkar ingen veta hur den ska fungera. Hur ska ansökningar gå till? På vilken tidshorisont ska investeringarna göras? Hur ska avskrivningar göras? Hur ska resultat och minskade kostnader mätas? Vi vet inte ens när dessa stadgar ska komma upp för beslut!

Investeringsfonden har goda möjligheter att lägga grunden för långsiktigt socialt arbete istället för dumsnåla besparingar på kort sikt. Men för att bli detta måste majoriteten visa att de avser ha den till mer än bara fina ord på ett papper.”

Sekreterare

Iréne Jonsson

Justeras

Jonas Hellberg
ordförande

Kommunfullmäktige

§ 102

Motion från Inger Hilmansson (FP) om att investera i barnen

Dnr KS 2013/0228

Handlingar

Motion från Inger Hilmansson (FP) den 15 februari 2013.

Utdrag ur barn- och ungdomsnämndens protokoll den 20 mars 2013, § 25.

Kommunstyrelsens protokoll den 7 maj 2013, § 90.

Bakgrund

Inger Hilmansson (FP) föreslår i en motion att barn- och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att utreda merkostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgs-garanti i förskolan och pröva om sådana investeringar i barnens framtid kan finansieras inom ramen för den sociala investeringsfonden. Vidare föreslås att anställda inom förskolan uppmuntras till forskning för att ständigt uppdatera garantin så att den kvarstår som en träffsäker investering.

Barn- och ungdomsnämnden har yttrat sig över motionen och föreslår att kommun-fullmäktige avslår den del som avser att ge barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att utreda kostnader och konsekvenser av en utökad barnomsorgs-garanti.

Vidare föreslås att barn- och ungdomsförvaltningens yttrande kring användningen av den sociala investeringsfonden och att uppmuntra anställda till forskning skall utgöra svar på motionen.

Kommunstyrelsen har tillstyrkt barn- och ungdomsnämndens förslag.

Överläggning

Under överläggningen redovisas följande förslag:

1. Björn Brändewall (FP) – med instämmande av Britt Dicksson (M) och Lars Rosén (SD) – föreslår att kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för att bereda yrkandet om social investeringsfond i samband med att stadgarna för denna fond bereds.

Kommunfullmäktige

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2013-05-27

2. Margreth Johansson (KD) föreslår att kommunfullmäktige ska bifalla motionen.
3. Inger Hilmansson (FP), med instämmande av Kajsa Hedin (M), föreslår i andra hand, om kommunfullmäktige inte återremitterar ärendet, att kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen.

Sedan överläggningen avslutats frågar ordföranden om kommunfullmäktige vill avgöra ärendet idag eller återremittera det. Han finner att kommunfullmäktige återremitterar det.

Beslut

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för att bereda yrkandet om social investeringsfond i samband med att stadgarna för denna fond bereds.

Protokollsanteckning

Ledamöterna från KD redovisar en protokollsanteckning enligt följande:

”Kristdemokraterna anser att Kalmar kommun i särskild ordning fattar beslut om att införa ett tak för barngruppernas storlek.

Barngruppernas storlek kan variera med hänsyn till barnens ålder och gruppernas sammansättning. Men det är vår skyldighet att se till att barnets bästa och barnets behov alltid kommer överst på vår politiska agenda. Som ett exempel visar forskning och erfarenhet att små barn inte kan hantera för många relationer. Vi måste se till att barngrupperna blir mindre för att möjliggöra för att barn och föräldrar ska känna sig trygga och att kvalitén i verksamheten ska öka.”

Sekreterare

Jonas Sverkén

Justeras

Roger Kaliff
ordförande

Birgitta Axelsson Edström

Ann-Cristin Fredriksson

Folkpartiet Liberalerna

Motion
från Folkpartiet Liberalerna

Vi investerar i barnen!

År 2010 hade nästan var femte barngrupp på landets förskolor 21 eller fler barn. I Kalmar har den genomsnittliga gruppstorleken minskat, men variationerna är stora och 13 avdelningar har mer än 26 individer i barngruppen. Både barn och personal påverkas av en hög ljudnivå och stora barngrupper kan försvåra det pedagogiska uppdraget och möjligheten att uppfylla barnkonventionens intentioner.

Som exempel på de effekter som inte är uppenbara under skolåren, kan nämnas den studie med unga män, idag klienter i kriminalvården, där två tredjedelar av deltagarna uppfyllde kriterierna för ADHD redan i barndomen. Barn med speciella behov kan ge uttryck för detta på olika sätt och ibland drabbar det också andra barn, som inte kan värja sig. De anställda i förskolan måste därför ha möjligheter att tidigt förmedla det stöd och ev. behandling som ger barnet förutsättningar för god utbildning och social utveckling tillsammans med andra.

Barnomsorgsgarantin är en liberal jämställdhetsreform, där det pedagogiska innehållet fått ett allt större utrymme, vilket är helt i linje med Folkpartiets utbildningsåtaganden. Vi vill nu, utan att detaljstyra verksamheten ge både barnen och föräldrarna mer inflytande över kvaliteten i förskolan. Barnombudsmannen vill ändra skollagen med en maxgräns för barngruppens storlek, men vi tror att behoven varierar och vill istället att Kalmar kommun utvidgar barnomsorgsgarantin som ett kontrakt med flera kvalitetskriterier i samråd med föräldrar och barn.

En utökad garanti kan utformas som ett kontrakt med kriterier som att t.ex. utebliven förskoleplats kompenseras för de kostnader egen ordnad barnomsorg inneburit eller om barn med speciella behov inte kan få stöd på grund av för få förskolelärare per barn eller för stora barngrupper.

Folkpartiet liberalerna föreslår kommunfullmäktige besluta:

- Att barn- och ungdomsnämnden får uppdraget att utreda merkostnader och de konsekvenser för verksamheten som en utökad barnomsorgsgaranti i förskolan kan innebära.
- Att pröva om dessa investeringar i barnens framtid kan finansieras inom ramen för kommunens sociala investeringsfond. Ev. inom en begränsad försöksperiod.
- Att uppmuntra anställda inom förskolan till forskning, för att ständigt uppdatera garantin så att den kvarstår som en träffsäker investering som kan utvärderas på både kort och lång sikt.

Inger Hilmansson
Folkpartiet liberalerna